

**KOMMUNAL
FÖRFATTNINGSSAMLING**

Riktlinjer för skolskjuts för den anpassade gymnasieskolan

*Fastställt av utbildningsnämnden 2025-03-20 § 20 – Gäller från och med läsåret
2025/2026*

*Avdelning/enhet med ansvar för revidering: Avdelningen för ekonomi och
administration*

Innehåll

1. Inledning	3
2. Rätt till skolskjuts	4
3. Samverkansområde	4
4. Bedömningsgrunder	4
4.1 Förutsättningar.....	4
4.2 Skolskjuts omfattar inte	5
4.3 Växelvist boende	5
4.4 Skolskjuts till kommunal skola i samverkansområdet	5
4.5 Fristående skola i samverkansområdet	6
4.6 Kommunal skola utanför samverkansområdet	7
4.7 Fristående skola utanför samverkansområdet.....	7
5. Formerna för skolskjuts	7
5.1 SL-biljett som huvudregel.....	7
5.2 Särskild anordnad skolskjuts	7
5.2.1 Skolskjutsfordon.....	8
5.2.2 Självskjuts.....	8
6. Missad skolskjuts	9
7. Tillfällig skolskjuts	9
8. Skolskjutstider och väntetider	10
9. Tillsyn	10
9.1 Ansvarsfördelning	10
10. Ansökan	10
11. Beslut	11

1. Inledning

Enligt skollagen (2010:800) har elever i anpassade gymnasieskolan med offentlig huvudman under vissa förutsättningar rätt till kostnadsfri skolskjuts. Denna riktlinje omfattar dessa elever.

Syftet med riktlinjerna är att skapa förutsättningar för en rättssäker och likvärdig bedömning inför beslut om skolskjuts för elever som är folkbokförda i Vallentuna kommun. Beslut om skolskjuts fattas efter en individuell bedömning, vilket möjliggör bedömningar utifrån elevens bästa inom ramen för skollagen.

För elevresor för elever i gymnasieskola, se Riktlinjer för Inackorderingsstöd, Resebidrag, Ersättning för resor och logi vid distansundervisning.

2. Rätt till skolskjuts

Enligt 18 kap. 30 § skollagen (2010:800) har elever i anpassade gymnasieskolan med offentlig huvudman rätt till kostnadsfri skolskjuts inom hemkommunen från en plats i anslutning till elevs hem till den plats där utbildningen bedrivs och tillbaka, om sådan skjuts behövs med hänsyn till färdvägens längd, trafikförhållanden, elevs funktionsnedsättning eller någon annan särskild omständighet.

För elever som går i en annan kommuns anpassade gymnasieskola ska hemkommunen anordna skolskjuts i de fall det kan ske utan organisatoriska eller ekonomiska svårigheter.

Av 18 kap. 35 § samma lag framgår att elever i anpassad gymnasieskola med enskild huvudman har rätt till kostnadsfri skolskjuts inom hemkommunen från en plats i anslutning till elevs hem till den plats där utbildningen bedrivs och tillbaka, om sådan skjuts behövs med hänsyn till färdvägens längd, trafikförhållanden, elevs funktionsnedsättning eller någon annan särskild omständighet.

Elevs hemkommun ska ombesörja att skolskjuts anordnas. Kommunen är dock inte skyldig att anordna skolskjuts om organisatoriska eller ekonomiska svårigheter uppstår för kommunen.

3. Samverkansområde

Vallentuna kommun har inte någon kommunal anpassad gymnasieskola, men har samverkansavtal med andra kommuner. Se Gymnasieantagningen Storsthlm där det framgår vilka aktuella samverkanskommuner som utgör samverkansområde för anpassad gymnasieskola.

4. Bedömningsgrunder

4.1 Förutsättningar

Förutsättningar för kommunens bedömning av en elevs rätt till skolskjuts är att

- eleven är folkbokförd i Vallentuna kommun. För elever med plats på korttidshem, kan resor beviljas om korttidshemmet ligger i Vallentuna kommun,
- eleven är mottagen i anpassade gymnasieskolan och
- eleven går i eller ska börja en anpassad gymnasieskola.

4.2 Skolskjuts omfattar inte

Skolskjuts omfattar inte

- resor till praktik, resor under skollov eller studiedagar,
- resor till utbildning förlagd på annan plats eller annan tid än ordinarie skoltid. Sådana resor ersätts av elevens skola, det kan till exempel vara vid arbetsplatsförlagt lärande och under kvällstid eller
- resor till och från fritidsaktiviteter.

4.3 Växelvist boende

Med växelvist boende avses att en elev bor lika mycket hos båda vårdnadshavarna. Vid växelvist boende behöver en ansökan om skolskjuts göras per adress. Bedömning sker utifrån bedömningsgrunderna i avsnitt 4.4.

Särskild anordnad skolskjuts (se avsnitt 5.2) beviljas inte till och från bostadsadress utanför kommunen.

SL-kort kan beviljas för elever som bor växelvist utanför kommunen inom Stockholms län.

4.4 Skolskjuts till kommunal skola i samverkansområdet

En elev som går i en kommunal anpassad gymnasieskola i någon av de kommuner som ingår i samverkansområde för anpassad gymnasieskola med Vallentuna kommun, ska ha samma rätt till kostnadsfri skolskjuts som om eleven gick i en kommunal anpassad gymnasieskola i hemkommunen. Detta förutsatt att ett eller flera av följande kriterier bedöms vara uppfyllda:

Bedömningsgrunder	Förklaring
Färdvägens längd	<p>För att kunna få skolskjuts med hänvisning till färdvägens längd gäller som huvudregel att gång- eller cykelavstånd mellan hemmet och skolan ska vara minst:</p> <ul style="list-style-type: none">• 6 km för elever i anpassad gymnasieskola <p>Det innebär också att gångavståndet till busshållplats/upsamlingsplats kan uppgå till de ovan angivna avståndet. Med hänsyn till elevs stödbehov och trafikmognad kan vårdnadshavare, ledsagare eller annan ansvarig person behöva följa elev till busshållplats, uppsamlingsplats eller skola.</p>

<p>Trafikförhållanden</p>	<p>Eleverna ska kunna ta sig till skolan på ett trafiksäkert sätt. Utredning och bedömning av ansökan görs av barn- och ungdomsförvaltningen där hänsyn ska tas till:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vägens utformning • siktförhållanden • övrig trafik • elevs ålder <p>Om färdvägen till skolan anses vara riskfylld kan skolskjuts beviljas hela vägen, eller en del av vägen till skolan. Bedömningen om en skolväg är riskfylld görs av en trafikplanerare eller annan person som yrkesmässigt kan bedöma färdvägen.</p>
<p>Elevens funktionsnedsättning eller annan särskild omständighet</p>	<p>Vid en individuell bedömning ska följande beaktas:</p> <ul style="list-style-type: none"> • elevens förmåga att ta sig till och från skolan • elevens varaktiga funktionsnedsättning • om behovet kan styrkas genom intyg från exempelvis läkare, psykolog eller skolan (bifogas ansökan) • elevens utveckling och mognad. <p>Utredning och bedömning görs av barn- och ungdomsförvaltningen.</p>

4.5 Fristående skola i samverkansområdet

Enligt huvudregeln i skollagen har elever som går i fristående anpassad gymnasieskola inom kommunen rätt till skolskjuts om bedömningsgrunderna i avsnitt 4.4 är uppfyllda. Kommunen är dock inte skyldig att anordna skolskjuts om organisatoriska eller ekonomiska svårigheter uppstår för kommunen.¹

I Vallentuna kommun innebär det att en elev som med hänsyn till bedömningsgrunderna har rätt till skolskjuts inom samverkansområdet om avståndskravet till den valda skolan också är uppfyllt, beviljas SL-kort. Om det inte innebär en merkostnad för kommunen kan elev också ha möjlighet att beviljas annan skolskjutsform efter en individuell bedömning. Med merkostnad för kommunen

¹ 18 kap. 35 § skollagen

menas exempelvis åtgärder som att sätta in ytterligare en skolbuss, ändra på skolbussens rutt, sätta in en taxi eller ersätta självskjuts.

För dessa elever gäller även vad som i övrigt framgår i dessa riktlinjer.

4.6 Kommunal skola utanför samverkansområdet

I Vallentuna kommun har en elev som går i en kommunal anpassad gymnasieskola utanför samverkansområdet rätt till skolskjuts med SL-kort om elev enligt bedömningen i avsnitt 4.4 skulle ha rätt till skolskjuts i samverkansområdet.

4.7 Fristående skola utanför samverkansområdet

Elever som går i en fristående anpassad gymnasieskola utanför samverkansområdet har inte rätt till skolskjuts.

5. Formerna för skolskjuts

Formerna för skolskjuts är lika för alla elever som är berättigade till skolskjuts enligt dessa riktlinjer. Här följer beskrivningar av de olika formerna för skolskjuts som finns i Vallentuna kommun.

5.1 SL-biljett som huvudregel

Som huvudregel innebär skolskjuts att elev erhåller en SL-biljett. Vid inställda avgångar till exempel på grund av väderlek hänvisas till SL:s förseningsersättning. Ersättningskjuts anordnas inte av kommunen.

Förstörd, borttappad eller stulen SL-biljett eller värdekod, ersätts inte av Vallentuna kommun utan av SL:s förlustgaranti. Elev, elevs vårdnadshavare, ledsagare eller annan ansvarig person måste själv registrera kortet på SL:s hemsida för att få tillgång till förlustgarantin. SL beslutar om villkoren för förlustgaranti.

5.2 Särskild anordnad skolskjuts

Med särskild anordnad skolskjuts avses skolskjuts med skolskjutsfordon såsom buss och personbil samt även självskjuts. För att skolskjutsfordon ska trafikera enskild väg krävs att vägen är i åkbart skick, exempelvis plogad, sandad och röjd från nedhängande kvistar och grenar. Är inte vägen i åkbart skick kan upphämtningsplatsen flyttas till närmsta anslutande väg.

Om avståndet mellan hemmet och närmaste hållplats eller uppsamlingsställe överstiger de i avsnitt 4.4 angivna kilometeravstånd, kan en elev beviljas särskild anordnad skolskjuts.

För särskild anordnad skolskjuts medges två dagliga resor, dessa är mellan hemmet och skola och skola och hemmet.

Bedömer chauffören att skolskjutstransporten inte kan utföras på ett säkert sätt, till exempel på grund av väderlek, ställs transporten in. Ersättningskjuts anordnas inte.

5.2.1 Skolskjutsfordon

Skolbuss

Det finns inte något generellt hinder mot att elever hänvisas till hållplats eller uppsamlingsplats i hemmets respektive skolans närhet. Det innebär att eleven förväntas kunna ta sig till hållplats eller uppsamlingsplats som ligger inom ramen för de angivna kilometeravstånden i avsnitt 4.4. Bedömer chauffören att skolskjutstransporten inte kan utföras på ett säkert sätt, till exempel på grund av väderlek, ställs transporten in. Vid akut sjukdom under skoldagen ansvarar elevs vårdnadshavare, ledsagare eller annan ansvarig person för att hämta eleven.

Personbil

Skolskjuts med personbil ska beviljas endast i undantagsfall och efter en individuell bedömning enligt avsnitt 4.4. Som huvudregel sker samåkning. Ensamåkning kan endast beviljas i undantagsfall där alla andra möjligheter är uttömda.

Färdväg, tid samt plats för på- och avstigning för särskild anordnad skolskjuts planeras utifrån skoldagar och schema för aktuella skolor och kan inte ändras av enskild elev, elevs vårdnadshavare, ledsagare eller annan ansvarig person. Om lektion ställs in ändras inte tiden för skolskjutsen. Eleven får då vänta i skolans lokaler. Vid akut sjukdom under skoldagen ansvarar elev, elevs vårdnadshavare, ledsagare eller annan ansvarig person för att hämta eleven och avboka resan.

Skolskjuts med personbil ska avbokas senast en timme före bokad avresa. Om bilen inte avbokas räknas denna som missad skolskjuts, se vidare i avsnitt 6. Chauffören väntar på eleven i fem minuter efter avtalad tid.

5.2.2 Självskjuts

Självskjuts innebär att elev, elevs vårdnadshavare, ledsagare eller annan ansvarig person, mot ersättning från Vallentuna kommun, tar över hela ansvaret för elevens skolskjuts mellan elevens bostad och elevens skola. Självskjuts beviljas i regel endast för elever som har fått ett beslut om att eleven är berättigad till särskilt anordnad skolskjuts med personbil. Självskjuts är en överenskommelse mellan elev, elevs vårdnadshavare eller annan ansvarig person och Vallentuna kommun, med en uppsägningstid på tio dagar.

Självskjuts kan bli aktuellt under följande förutsättningar:

- att en individuell bedömning görs och eleven beviljas särskild anordnad skolskjuts, och
- elev, elevs vårdnadshavare eller annan ansvarig person har aktualiserat frågan om självskjuts, eller
- om barn- och ungdomsförvaltningen erbjuder självskjuts som ett alternativ efter en bedömning att självskjuts i det enskilda fallet utgör en, för kommunen, organisatoriskt och ekonomiskt fördelaktig lösning i situationer där någon annan form av skolskjuts inte är möjlig eller lämplig utifrån elevens ålder, kommunikationer eller andra skäl.

Självskjutsen ska inte innebära fördyrade kostnader för kommunen i förhållande till en annan form av skolskjuts. Barn- och ungdomsförvaltningen omprövar möjligheten till självskjuts en gång per år.

Ersättning vid självskjuts

Ersättning för självskjuts motsvarar Skatteverkets normer för skattefri ersättning för tjänsteresor med egen bil. Ersättning utgår, efter redovisning, för aktuell sträcka mellan elevens bostad och elevens skola, maximalt två resor per dag. Ersättning utgår per resa oavsett antal elever som reser i fordonet.

För beviljande av ersättning för självskjuts ska underlag uppvisas med elevens namn, datum, körjournal samt uppgifter om mottagarkonto. Mer information finns på Vallentuna kommuns hemsida.

6. Missad skolskjuts

Om en elev missar skolskjutsen är det elev, elevs vårdnadshavare, ledsagare eller annan ansvarig person som ansvarar för att eleven kommer till skolan. Om en elev på grund av undervisningen missar skolskjutsen är det skolans skyldighet att ordna och betala hemtransport för eleven. Extra skolskjuts kan inte beställas.

Skolskjuts med personbil som inte avbokas senast en timme före bokad avresa räknas som missad skolskjuts.

Om en elev missar bokad skolskjuts vid fler än fem tillfällen per termin, blir elev, elevs vårdnadshavare eller annan ansvarig person ersättningsskyldig motsvarande den kostnad som kommunen har betalat för de missade tillfällena.

7. Tillfällig skolskjuts

Vid ett olycksfall kan en elev ha rätt till tillfällig skolskjuts. Myndig elev, vårdnadshavare eller annan ansvarig person behöver kontakta kommunens försäkringsbolag för att se vad som gäller. På Vallentuna kommuns hemsida finns mer information.

8. Skolskjutstider och väntetider

Skolskjuts ska i möjligaste mån organiseras på ett sådant sätt att det följer elevernas skolscheman. Väntetider och bussbyten, före och efter skolan, kan dock vara nödvändiga på grund av samordning av elever med olika skoltider. Skolskjuts med skolskjutsfordon anpassas inte efter en enskild elevs skoltider och skolskjuts sker så långt det är möjligt i form av samåkning. Skolskjutsen följer beslutad färdväg, gör inga extra stopp på vägen och får inte användas för resa till fritidsaktivitet, läkare, tandläkare eller liknande.

Elev ska vid behov alltid kunna vända sig till vuxen på skolan och ha möjlighet att vänta inomhus vid dåligt väder.

9. Tillsyn

Resor till och från skolan likställs inte med den tid elev är i skolan. Det innebär att skolans huvudman i regel inte har tillsynsansvaret för elev under resan, men när elev väl kommit till skolan. Innan dess har elevs vårdnadshavare, ledsagare eller annan ansvarig person tillsynsansvaret. Skolan har också ansvar för att ta reda på om eleven är med på skolskjutsen och även om skolan inte har tillsynsansvar under resan måste skolan agera om någon exempelvis utsätts för kränkande behandling i samband med skolskjutsen. Under väntan på skolskjuts vid skolan, både före och efter skoltid, ska tillsyn ordnas av skolan för elever som har ett tillsynsbehov.

9.1 Ansvarsfördelning

Vårdnadshavare, ledsagare eller annan ansvarig person, skolskjutsentreprenörer och skolpersonal har ett gemensamt ansvar för att ge elev förståelse för de regler som gäller för skolskjutsarna. Särskilt viktigt är att ge elev förståelse för säkerheten.

Under färd till och från skolan har kommunen ansvaret. Ansvaret kan dock vara överlämnat till skolskjutsutförare.

Med hänsyn till elevs stödbehov och trafikmognad kan vårdnadshavare, ledsagare eller annan ansvarig person behöva följa elev till busshållplats, uppsamlingsplats eller skola.

10. Ansökan

Ansökan om skolskjuts sker via e-tjänst på Vallentuna kommuns hemsida. Varje ansökan prövas individuellt.

En ny ansökan ska göras:

- inför varje nytt läsår och
- när förutsättningarna förändras, exempelvis om elev flyttar eller byter skola.

För att få ett beslut om skolskjuts till läsårets start i augusti, ska ansökan vara barn- och ungdomsförvaltningen tillhanda senast den **15 maj**.

Myndig elev, vårdnadshavare eller annan ansvarig person ansvarar för att, vid ansökan, lämna relevant underlag för bedömningen. Om en ansökan bedöms vara bristfällig eller behöver kompletteras, kommer handläggaren för ärendet att begära komplettering. Uteblir efterfrågat underlag kommer kommunen att besluta ärendet på den dokumentation som finns tillgänglig.

11. Beslut

Efter en individuell bedömning av uppgifter i inkommen ansökan fattar Vallentuna kommun beslut om att bevilja eller avslå ansökan om skolskjuts.

Varje enskilt beslut publiceras i skolskjutsportalen.

Beslut om skolskjuts kan överklagas till förvaltningsrätten i Stockholms län. Information om hur överklagan går till finns bifogat varje enskilt beslut.

Myndig elev, vårdnadshavare eller annan ansvarig person är skyldig att anmäla förändringar till Vallentuna kommun skyndsamt. Vallentuna kommun förbehåller sig rätten att enligt 37 § 1 p. förvaltningslagen (2017:900) under läsårets gång ändra skolskjutsbeslut om förutsättningarna förändrats för eleven eller om det organisatoriskt går att genomföra skolskjutsen på ett fördelaktigare sätt för kommunen.